

Miksei linkkari piippaa?

Koverharin entinen jämerä teräksentekijä, LD-mestari Esko Kolehmainen kyseli punuaisessa (1.11.1996), miksei taskussa oleva Sveitsin armeijan linkkari piippaa lentokentän turvatarkastuksessa. Linkkarihan on aika mötikkä. Pienemmätkin metallikappaleet kuten kolikot ja avaimet yleensä aina paljastuvat. Yritän vastata.

Outokumpu kehitti 1960-luvun loppupuolella kaivoksissa malmia kuljettaviin liukuhihnoihin metallinilmaisimia estämään murskaamon laitteiden rikkoontumisen. Laite osoittautui onnistuneeksi, ja pian huomattiin, että sillä voidaan vaaratta syynätä myös ihmisiä ja heidän tavaroitaan. Outokumpu rakensi laitteesta siistin näköisen portin, jonka nimeksi pantiin Meteor. Nykyään niitä näkee useimmilla lentokentillä. Pari vuotta sitten Outokumpu Instruments myi MBO-kaupalla bisneksen uudelle yhtiölle nimeltään Metorex International Oy.

Turvaporttien perimmäisenä tarkoituksena on paljastaa kätevästi ja mukavasti matkustajien kantamat käsiaseet ja samaa kokoluokkaa olevat muut vaarallisiksi havaitut esineet. Laitteet säädetään tätä tarkoitusta varten.

Ruostumaton teräs on tosiaankin eräs vaikeimmista metalliseoksista paljastaa. Pienimmätkin ruostumattomasta teräksestä tehdyt kappaleet voidaan kyllä haluttaessa erottaa, mutta sitten kaikenlaiset muut mitättömät metallinpalat kuten napit, tukkapinnit, silmälasit ja vieläpä kunnan duunarin kynsien alla oleva töhnäkin pysäyttävät matkailijan. Esineen havaittavuuteen vaikuttaa myös sen asento säteilykentässä sekä matkustajan kehon aiheuttama varjostus. Kyse on säädöstä.

Me länsimaiset ihmiset emme siedä millaista holhousa tahansa. Ilmaisimet täytyy säätää sellaiselle järkevälle erottelutasolle, jonka asiakkaat kokevat tarkoituksenmukaiseksi. Jos erottelutaso olisi huipussa, jouduttaisiin kaikki kopeloimaan. Ja me suomalaisethan emme tykkää, jos joku vieras tulee iholle.

Ja voihan niissä laitteissa olla säätö myös pörstäkertoimen mukaan. Kone kuvaa ja analysoi kulkijoita. Kun Esko Kolehmainen näköinen rauhallinen pappa tulee portille, laite automaattisesti justeraa herkkyyttä alas.

Reilumpaa olisi kyllä ottaa linkkari taskusta ja panna se portin ohi. Ei joudu noloon tilanteeseen, ja kyllä sen yleensä saa viedä mukanaan.

pajen